Lietas arhīva Nr. CA-0895-22/31
ECLI:LV:RAT:2022:0502.C30643921.11.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 2.maijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesnese referente Agnese Veita,
tiesnese Dace Kantsone,
tiesnesis Gvido Ungurs,

rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras lietu /pers. A/ prasībā pret /pers. E/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021.gada 1.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 1.jūlijā prasītāja /pers. A/ Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību vienkāršotās procedūras lietā pret atbildētāju /pers. E/ par parāda piedziņu, kurā, atsaucoties uz Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1., 3.punktu, 13.panta pirmo un otro daļu, Civillikuma 1756., 1757.pantu un Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.panta pirmo daļu, 10.panta otro daļu, lūgusi piedzīt no atbildētājas: dzīvojamās mājas pārvaldīšanas parādu par laiku no 2020.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.aprīlim 761,80 *euro*, t.sk., parādu par pārvaldīšanas izdevumiem 185,15 *euro*, parādu mājas uzturēšanai nepieciešamajiem izdevumiem 533,78 *euro*, uzkrājumu parādu 42,87 *euro*; nokavējuma procentus par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim 283,79 *euro*; tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

[2] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2021.gada 1.decembra spriedumu prasība apmierināta daļēji.

No /pers. E/ /pers. A/ labā piedzīts parāds 739,87 *euro* par laiku no 2020.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.aprīlim, ko veido pārvaldīšanas izdevumu parāds 177,35 *euro*, komunālo pakalpojumu parāds 521,46 *euro*, parāds par maksājumiem dzīvokļu īpašnieku kopības uzkrājumu fondā 41,06 *euro*, un līgumsods par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim 73,99 *euro*, kā arī tiesas izdevumi 126,34 *euro*, kopā – 940,20 *euro*.

Noteiktas tiesības /pers. A/ līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. E/ likumiskos nokavējuma procentus – 6 % procentus gadā no pamatparāda 739,87 *euro*.

Noraidīta prasība daļā par līgumsoda piedziņu 231,73 *euro*.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādīto.

[2.1] Atbildētājai pieder dzīvoklis /adrese A/, ko apstiprina zemesgrāmatas nodalījuma izdruka (*lietas 37.lapa*).

2015.gada 10.septembrī starp prasītāju kā pārvaldnieku un atbildētāju kā dzīvokļa īpašnieci noslēgts daudzdzīvokļu mājas pārvaldīšanas līgums (*lietas 29.–35.lapa*).

Saskaņā ar līguma 3.1.2.punktu īpašniekiem ir pienākums savlaicīgi un pilnā apjomā veikt pārvaldniekam visus līgumā paredzētos maksājumus līgumā noteiktā kārtībā.

Atbilstoši līguma 4.7.punktam īpašniekam par saņemtajiem pakalpojumiem ar pārvaldnieku jānorēķinās saskaņā ar izrakstītajiem rēķiniem līdz katra mēneša pēdējai dienai.

[2.2] Lietā iesniegti šādi neapmaksāti rēķini par iepriekšējo mēnesi: 2020.gada 27.oktobra rēķins 67,03 *euro*, 2020.gada 25.novemba rēķins 75,13 *euro*, 2020.gada 23.decembra rēķins 95,89 *euro*, 2021.gada 22.janvāra rēķins 109,69 *euro*, 2021.gada 22.februāra rēķins 113,19 *euro*, 2021.gada 22.marta rēķins 117,05 *euro*, 2021.gada 21.aprīļa rēķins 104,72 *euro*, 2021.gada 20.maija rēķins 94,77 *euro* (*lietas 17.–24.lapa*).

No prasītājas sniegtās informācijas tiesai izriet, ka atbildētāja laikā no 2020.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.aprīlim samaksājusi 37,60 *euro*, ko prasītāja novirzījusi pamatparāda dzēšanai un nokavējuma procentu dzēšanai, tādējādi prasītājas ieskatā 2020.gada 27.oktobra rēķina Nr.209078-2010 (*lietas 17.lapa*) nesamaksātā daļa ir 51,36 *euro*, saskaņā ar parāda aprēķinu (*lietas 15.lapa*) veidojot kopējo parāda summu 761,80 *euro*.

[2.3] Lietā vispirms noskaidrojams, vai līguma 4.8.punktā pielīgtā saistība maksāt nokavējuma procentus par termiņā neapmaksāto rēķinu kavējumu atzīstama par procentu saistību vai līgumsodu.

Saskaņā ar līguma 4.8.punktu pārvaldniekam ir tiesības aprēķināt un iekasēt no īpašnieka nokavējuma procentus 0,3 % apmērā no kavēto maksājumu summas par katru nokavēto dienu, ja īpašnieks nav savlaicīgi veicis līgumā paredzētos maksājumus. Saņemtie maksājumi vispirms tiek ieskaitīti nokavējuma procentu samaksā un tikai pēc tam parāda dzēšanā.

Ņemot vērā Senāta 2016.gada 30.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-156/2016 izteikto soda naudas skaidrojumu un to, ka atbildētājas parāds prasītājai nav atzīstams par sveša kapitāla atdošanas kavējumu, secināms, ka faktiski atbildētāja uzņēmusies saistību maksāt līgumsodu, ņemot vērā līguma 4.8.punkta mērķi – saistību tiesību pastiprinājumu, kas iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi.

[2.4] Tā kā atbildētāja pielīgusi līgumsoda maksāšanas pienākumu, ir pamats izvērtēt, vai atbildētājas maksājums 37,60 *euro* pamatoti novirzīts līgumsoda 21,93 *euro* dzēšanai un tikai pēc tam daļējai pamatparāda dzēšanai 2020.gada 27.oktobra rēķinā (*lietas 17.lapa*).

Atbilstoši Civillikuma 1843.pantam, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķinu un par to kvitējis. Citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā.

Ņemot vērā, ka atbildētājai nav nenomaksātu procentu parāda, bet ir līgumsoda parāds, atzīstams, ka atbildētājas maksājums 37,60 *euro* novirzāms 2020.gada 27.oktobra rēķina pamatparāda dzēšanai, tādējādi pamatparāds par minēto rēķinu ir 29,43 *euro* (67,03 *euro* – 37,60 *euro*), nedzēšot rēķinā ietverto līgumsodu 21,93 *euro*.

Līdz ar to atbildētājas kopējais pamatparāds par sprieduma 2.2.punktā norādītajiem rēķiniem par laiku no 2020.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.aprīlim ir 739,87 *euro* (29,43 *euro* (67,03 *euro* – 37,60 *euro*) + 75,13 *euro* + 95,89 *euro* + 109,69 *euro* + 113,19 *euro* + 117,05 *euro* + 104,72 *euro* + 94,77 *euro*).

[2.5] Veicot kopējā pamatparāda pārrēķinu atbilstoši sprieduma 2.4.punktā atzītajam un proporcionāli novirzot atbildētājas veikto maksājumu pamatparāda dzēšanai, atbildētājai ir 177,35 *euro* parāds par pārvaldīšanas izdevumiem, 521,46 *euro* komunālo pakalpojumu parāds un 41,06 *euro* parāds par maksājumiem dzīvokļu īpašnieku kopības uzkrājumu fondā.

Parāda pozīcijas iegūtas, veicot šādu matemātisku aprēķinu: ar atbildētājas maksājumu 37,60 *euro* nomaksāti 56,09 % no 2020.gada 27.oktobra rēķina pamatsummas 67,03 *euro*, tādējādi nenomaksātā rēķina daļa ir 29,43 *euro* (10,47 *euro* + 2,42 *euro* +16,54 *euro*).

Savukārt nesamaksātā pārvaldīšanas izdevumu summa 2020.gada 27.oktobra rēķinā ir 10,47 *euro* (23,84 *euro* x 56,09 % = 13,37 *euro* (rēķina apmaksātā daļa), 23,84 *euro* – 13,37 *euro* = 10,47 *euro*). Bet kopējā pārvaldīšanas parāda summa 177,35 *euro* aprēķināta šādi: (23,84 *euro* x 7 mēn.) + 10,47 *euro* = 177,35 *euro*.

Nesamaksātā uzkrājumu fonda summa 2020.gada 27.oktobra rēķinā ir 2,42 *euro* (5,52 *euro* x 56,09 % = 3,10 *euro* (rēķina samaksātā daļa), 5,52 *euro* – 3,10 *euro* = 2,42 *euro*). Bet kopējā uzkrājumu fonda summa 41,06 *euro* aprēķināta šādi: (5,52 *euro* x 7 mēn.) + 2,42 *euro* = 41,06 *euro*.

Nesamaksātā komunālo pakalpojumu summa 2020.gada 27.oktobra rēķinā ir 16,54 *euro* (37,67 *euro* x 56,09 % = 21,13 *euro* (rēķina samaksātā daļa), 37,67 *euro* – 21,13 *euro* = 16,54 *euro*). Izmantojot analoģisku aprēķinu, iegūta komunālā parāda kopējā summa 521,46 *euro* proporcionāli atbildētājas izdarītajam maksājumam.

[2.6] Kā jau minēts, pušu starpā noslēgtais līgums uzliek pusēm pienākumu izpildīt līguma saistības.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta pirmās daļas 1.–3., 8.punktu dzīvokļa īpašniekam ir pienākums: piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā; norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētāja nebūtu saņēmusi sava nekustamā īpašuma pārvaldīšanas pakalpojumus vai nebūtu saņēmusi rēķinos ietvertos komunālos pakalpojumus, kuru nodrošināšanas pienākums prasītājai izriet no līguma 2.1.5.punkta.

[2.6.1] Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta pirmo, otro daļu dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

Līguma 4.1.punktā noteikta pārvaldīšanas maksa 0,36 *euro*/m^2. Prasītājas izrakstītajos rēķinos redzams, ka pārvaldīšanas maksa ir 0,50 *euro*/m^2.

Atbilstoši līguma 4.2.punktam nepieciešamo izdevumu apmēru īpašuma pārvaldīšanai var mainīt, īpašniekiem par to lemjot kopsapulcē. Ja īpašnieku kopsapulcē nevar tikt pieņemts lēmums trīs mēnešu laikā pēc tam, kad pārvaldnieks par nepieciešamo izdevumu apmēru īpašuma pārvaldīšanai ir informējis īpašniekus, izmaiņas stājas spēkā ar trešo mēnesi pēc īpašnieku informēšanas.

No prasītājas sniegtās papildu informācijas (*lietas 58.–59.lapa*) izriet, ka īpašnieki par pārvaldīšanas maksas palielināšanu informēti 2019.gada jūlijā, tostarp izliekot paziņojumu kāpņu telpā (*lietas 60., 61.lapa*).

Ņemot vēra, ka prasībā lūgts piedzīt parādu par 2020.gada septembrī saņemtajiem pārvaldīšanas pakalpojumiem, kas ir vairāk kā trīs mēneši kopš 2019.gada jūlija paziņojuma par pārvaldīšanas maksas palielināšanu, atzīstams, ka rēķinos pamatoti ietverta pārvaldīšanas maksa 0,50 *euro*/m^2.

[2.6.2] Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta $(2)^1$daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram veic uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos naudas maksājumus uzkrājumu fondā šā panta pirmajā un otrajā daļā paredzēto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai. Pieņemot minēto lēmumu, dzīvokļu īpašnieku kopība izvērtē dokumentus, kas pamato attiecīgo darbību veikšanu un to izmaksas.

Līguma pielikuma aprēķina metodikā redzams, ka uzkrājumu fondā jāveic maksājums 0,14 *euro*/m^2. Atbildētājas dzīvokļa platība ir 39,40 m^2, tādējādi uzkrājumu fondā veicami ikmēneša maksājumi 5,52 *euro* (39,40 m^2 x 0,14 *euro*/m^2). Minētā summa pamatoti ietverta prasītājas izrakstītajos rēķinos.

[2.6.3] Dzīvokļu īpašuma likumā noteiktais uzliek atbildētājai pienākumu norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, tajā skaitā maksāt prasītājai par nekustamā īpašuma pārvaldīšanu un veikt maksājumus uzkrājumu fondā, līdz ar to atzīstams, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenams kopējais parāds 739,87 *euro* par laiku no 2020.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.aprīlim.

[2.7] Prasībā lūgts piedzīt nokavējuma procentus 283,79 *euro* par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim, kas atbilstoši spriedumā atzītajam ir līgumsods.

Civillikuma 1717.pants noteic, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Ņemot vērā sprieduma 2.3. un 2.4.punktā atzīto, kopējais līgumsods ir 305,72 *euro* (283,79 *euro* + 21,93 *euro*), kas aprēķināts saskaņā ar līguma 4.8.punktu.

Ievērojot Civillikuma 1716.panta pirmo un trešo daļu un Civillikuma 3.pantu, kā arī to, ka puses savstarpēju līgumu parakstījušas 2015.gada 10.septembrī, atzīstams, ka prasītājai pastāv tiesības aprēķināt līgumsodu 10 % apmērā no galvenās saistības apmēra 739,87 *euro*, t.i., 73,99 *euro*, kas no atbildētājas piedzenams prasītājas labā.

Prasība par līgumsoda 231,73 *euro* (305,72 *euro* – 73,99 *euro*) piedziņu noraidāma kā nepamatota.

[2.8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6 % gadā no pamatparāda 739,87 *euro* par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[2.9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas prasītājas labā piedzenami samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajam prasījuma apmēram.

Prasība celta par 1045,59 *euro* piedziņu, bet apmierināta par 813,86 *euro* (739,87 *euro* + 73,99 *euro*), t.i., par 77,84 % no celtās prasības summas. Līdz ar to no atbildētājas prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai – valsts nodeva 122,08 *euro* (156,84 *euro* x 77,84 %) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,26 *euro* (5,47 *euro* x 77,84%), kopā 126,34 *euro*.

[3] Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniegusi prasītāja, norādot, ka pārsūdz sprieduma daļā, ar kuru piedzīts līgumsods 73,99 *euro* un noraidīta prasība par līgumsoda 231,73 *euro* piedziņu, un lūdzot apmierināt prasību par nokavējuma procentu par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim 283,79 *euro* piedziņu.

Sprieduma nepareizībai apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Tiesa nepareizi secinājusi, ka atbildētājas parāds prasītājai nav atzīstams par sveša kapitāla atdošanas kavējumu. Prasītāja, būdama dzīvokļu īpašnieku kopības pilnvarnieks, ir noslēgusi līgumus ar vairākiem pakalpojumu sniedzējiem (/pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ u.c.), un tie pieprasa pilnīgu rēķinu apmaksu, neskatoties uz to, ka daži negodprātīgi dzīvokļu īpašnieki viņiem izrakstītos rēķinus neapmaksā. Līdz ar to prasītāja rēķinu apmaksā nemitīgi iegulda savus līdzekļus, tādējādi tās kapitāls faktiski kalpo cita (dzīvokļu īpašnieku kopības) interesēm.

[3.2] Tiesa nepamatoti atzinusi, ka tiesiskajām attiecībām nav piemērojams Civillikuma 1756.pants, un atzinusi, ka atbildētāja apņēmusies maksāt līgumsodu.

Prasītājas tiesības aprēķināt nokavējuma procentus par kavētiem maksājumiem izriet no 2015.gada 10.septembrī starp pusēm noslēgtā daudzdzīvokļu mājas pārvaldīšanas līguma Nr.AL-2015-657/2467 4.8.punkta, tādēļ prasība šajā daļā ir apmierināma.

[4] Atbildētāja paskaidrojumos par apelācijas sūdzību nav iesniegusi.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi tos kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem un apelācijas sūdzības argumentiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un prasība apelācijas instances tiesā izskatāmajā apjomā ir apmierināma.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

[6.1] Apelācijas sūdzībā nav pārsūdzēts pirmās instances tiesas spriedums daļā, ar kuru no atbildētājas prasītājas labā piedzīts parāds 739,87 *euro* par laiku no 2020.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.aprīlim, t.sk., pārvaldīšanas izdevumu parāds 177,35 *euro*, komunālo pakalpojumu parāds 521,46 *euro*, parāds par maksājumiem dzīvokļu īpašnieku kopības uzkrājumu fondā 41,06 *euro*. Šajā daļā spriedums kā nepārsūdzēts atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta otrajai daļai stājies likumīgā spēkā.

Prasītājas apelācijas sūdzībā pārsūdzēts pirmās instances tiesas spriedums daļā, ar kuru no atbildētājas piedzīts līgumsods 73,99 *euro* un noraidīta prasība par līgumsoda 231,73 *euro* piedziņu. Līdz ar to secināms, ka apelācijas instances tiesas izskatīšanas priekšmets ir prasītājas prasījums par nokavējuma procentu par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim 283,79 *euro* piedziņu, ko pirmās instances tiesa ir atzinusi par līgumsodu.

Tā kā no prasījuma par nokavējuma procentu piedziņu izspriešanas ir atkarīgs kopējais apmierinātās prasības apmērs, ar apelācijas instances tiesas spriedumu ir izlemjams arī jautājums par tiesas izdevumu atlīdzināšanu.

[6.2] Apelācijas instances tiesā nav strīda, ka atbildētāja ir dzīvokļa Nr./numurs/ īpašniece dzīvojamā mājā /adrese A/, kuras pārvaldniece ir prasītāja, un ka atbildētājas pienākums ir maksāt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus Dzīvokļa īpašuma likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā un norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, atbilstoši minētā likuma 10.panta pirmās daļas 2. un 3.punktam.

Līdz ar to apelācijas instances tiesa šos apstākļus, ievērojot Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu, nepārbauda.

[7] Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Savukārt no Civillikuma 1756. un 1757.panta izriet, ka procentu maksāšanas pienākums var būt noteikts tiesiskā darījumā, un procentu apmēru noteic līdzēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai (..) ar līgumu (..).

2015.gada 10.septembra daudzdzīvokļu mājas pārvaldīšanas līguma Nr.AL-2015-657/2467, kas noslēgts starp prasītāju un atbildētāju /pers. E/, 4.8.punktā noteikts, ka gadījumā, ja īpašnieks nav savlaicīgi veicis līgumā paredzētos maksājumus, pārvaldniekam ir tiesības aprēķināt un iekasēt no īpašnieka nokavējuma procentus 0,3 % no kavēto maksājumu summas par katru nokavēto dienu. Īpašnieka maksājums sākumā tiek ieskaitīts nokavējuma procentu samaksā un tikai pēc tam parāda dzēšanā, vispirms dzēšot vecākos neapmaksātos rēķinus.

No iesniegtajiem parāda un nokavējuma procentu aprēķiniem (*lietas 15., 16.lapa*) un atbildētājai ik mēnesi izrakstītajiem rēķiniem (*lietas 17.-24.lapa*) kopsakarā izriet, ka atbildētāja rēķinus tajos norādītajos termiņos pilnībā nav apmaksājusi. Rēķini laika periodā no 2020.gada oktobra līdz 2021.gada aprīlim apmaksāti gan ar 10, gan 31 dienas kavējumu.

Atbildētāja šos faktus nav apstrīdējusi, procentu maksāšanas pienākumam un procentu apmēram nav iebildusi ne pirmās, ne apelācijas instances tiesā, līdz ar to, ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, tiesas kolēģijai apšaubīt tos nav pamata.

Tā kā atbildētāja līgumā (ikmēneša rēķinos) noteiktajos termiņos prasītājas izrakstītos rēķinus pilnīgi nav samaksājusi, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka viņa ir pieļāvusi nokavējumu, un tas saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu un pušu noslēgtā līguma 4.8.punktu pieļauj prasītājai aprēķināt nokavējuma procentus līgumā noteiktajā apmērā.

Līdz ar to prasījums par nokavējuma procentu piedziņu par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim 283,79 *euro* ir pamatots, un prasība šajā daļā apmierināma.

[8] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, atzīstot pušu noslēgtajā līgumā pielīgtos nokavējuma procentus par līgumsodu, nav ņēmusi vērā pušu dispozitivitātes principu un to, ka atbildētāja līgumu ne kopumā, ne kādā tā daļā nav apstrīdējusi un tā noteikumiem nav iebildusi. Turklāt līguma 4.8.punktā lietoto vārdu ("nokavējuma procenti") nozīme ir skaidra un divējādi nav saprotama.

Līdz ar to izskatāmās lietas apstākļos kļūdaina ir arī pirmās instances tiesas atsauce uz Senāta 2016.gada 30.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-156/2016 izteikto atziņu par atšķirību starp līgumsodu un procentiem. Pieminētajā lietā, pirmkārt, starp pusēm līgums nebija noslēgts, un, otrkārt, dzīvokļu īpašnieku biedrības biedru kopsapulce bija pieņēmusi lēmumu par soda naudas noteikšanu, ko Civillikums nereglamentē. Turklāt atbildētāja, būdama dzīvokļa īpašniece, savu pienākumu maksāt soda naudu apstrīdēja. Tātad Senāta atziņa izteikta būtiski atšķirīgos no izskatāmās lietas faktiskajos un tiesiskajos apstākļos, jo konkrētajā gadījumā puses līgumā vienojušās par nokavējuma procentiem, un strīda par to nav.

Tādējādi pirmās instances tiesa kļūdaini taisījusi spriedumu par līgumsoda prasījumu, prasību šajā daļā apmierinot daļēji. Apelācijas sūdzības argumenti ir apstiprinājušies.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Lietas materiālos redzams, ka prasītāja, ceļot prasību un iesniedzot apelācijas sūdzību, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktam, ceturtajai daļai un 35.panta pirmās daļas 1.punktam samaksājusi tiesas izdevumus 237,78 *euro*, t.sk., valsts nodevu par prasību 156,84 *euro* (*lietas 10.-12.lapa*), valsts nodevu par apelācijas sūdzību 70 *euro* (*lietas 91.lapa*), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,94 *euro* (*14., 92.lapa*).

Prasītāja prasība kopā pirmās un apelācijas instances tiesā tiek apmierināta par 1023,66 *euro* (739,87 *euro* + 283,79 *euro*) jeb 97,90 % no

pirmās instances tiesā celtās prasības summas (1045,59 *euro*).

Līdz ar to prasītajai atlīdzināmie tiesas izdevumi, kas piedzenami no atbildētājas, ir 232,79 *euro* (97,90 % no 237,78 *euro*).

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, apmierinot prasību par naudas piedziņu, prasītājai atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās summas, procentu pieaugumam apstājoties, kad nesamaksāto procentu summa sasniegusi visas ar spriedumu piedzītās summas lielumu.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 204.[1]pantu, 432.pantu un 440.[11]pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt /pers. A/ prasību pret /pers. E/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labā nokavējuma procentus par laiku no 2020.gada 1.oktobra līdz 2021.gada 30.aprīlim 283,79 *euro* un tiesas izdevumus 232,79 *euro*, kopā piedzenot 516,58 *euro*.

Noteikt, ka piedzītie naudas līdzekļi samaksājami /pers. A/ norēķinu kontā AS "SEB banka", konta numurs /konta numurs/.

Atzīt /pers. A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. E/ 6 % gadā no piedzītās, bet nesamaksātās summas, procentu pieaugumam apstājoties, kad nesamaksāto procentu summa sasniegusi visas ar spriedumu piedzītās summas lielumu.

Noteikt /pers. E/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese Agnese Veita

Tiesnese Dace Kantsone

Tiesnesis Gvido Ungurs